GEOSIYASAT

1. O‘zbekistonda “Geosiyosat” fanining rivojlanish masalalari nimalardan iborat?

2. Fanning genezisi, metodi, kategoriyalari va paradigmasi

3. Geosiyosiy ta’limotlar: fan tarixi va uning hozirgi davrdagi rivoji

4. . Hozirgi davrdagi geosiyosiy va iqtisodiy markazlar.

5. Globallashuv jarayonlari va geosiyosiy hamda iqtisodiy markazlar.

6.Geosiyosatning asosiy kategoriyalari: hudud, xalq (demografik vaziyat), tabiiy boyliklar, siyosiy tizimlar.

7. Geosiyosiy jarayonlaming asosiy tushunchalari: geografik makon - endemik maydon, total makon, kesishgan manfaatlar hududi, sanitar kordon, bufer hudud, metapole.

8 Geosiyosiy munosabatlarda kuchlar balansi va manfaatlar balansi.

9.Hudud - davlat mavjudligining muhim belgisi.

10. Siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy, geografik tizimlar tadriji.

11.Geosiyosiy tahlil metodlari: tizimiylik, qiyosiylik, tarixiylik, kontent-tahlil, ivent-tahlil, funksional, institutsional.

11. Asosiy funksiyalari: gnoseologik funksiya; prognoz qilish funksiyasi; boshqaruv funksiyasi; mafkuraviy funksiya.

12.. Fan tarixi va uning hozirgi davrdagi rivoji

13.Aristotelning “Politika” asari.

14.Fukudidning “Peleponnes urushi tarixi” asari.

15.Sun Szining “Harbiy san’at haqida traktat" asari. “Arxashastra” asari.

16. Amir Temur va temuriylar davrida xalqaro jarayonlarga global yondashuvlar.

17. Modemizatsiyalashtirish konsepsiyasining nazariyasi va amaliyoti.

18. Xalqaro tizimlar va jahonning turli hududlarida joylashgan jamiyatlaming modernizatsiyalash muammolari.

19.Madaniyat tizimlari orqali xalqlarning birbirlariga ta’sir ko‘rsatishlari to‘g‘risida D.Nettl va R.Robertson ta’limotlari.
20. “Xartlend”, “Rimlend”, “Atlantizm” konsepsiyalari.

21..Tellurokratiya va talassokratiya.

22. “Rim klubi” faoliyati, “Pagoush harakati” va h.k.
23. Klassik geosiyosatning asosiy g‘oyalari va tamoyillari
24. F.Ratselning “Siyosiy geografiya” asarida davlat va borliq masalalari.
25 R.Chellen - “Geosiyosat” atamasining asoschisi.

26. Davlatning asosiy fizik-geografik belgilari.

27. X.Makinder tomonidan jahon siyosiy tarixining original va inqilobiy g‘oyasining ishlab chiqilishi - “Tarixning geografik o‘zagi”.
29. K.Xausxofer - “hayotiy borliq" asari

30.F.Naumann konsepsiyalari.

31. A.Mexen tomonidan dengiz kuchlari qudratining (ishlab chiqarish, savdo, mustamlakalar bosib olish) maxsus ta’limot sifatida ishlab chiqilishi.

32. Spaykmen: davlat qudratini belgilab beruvchi omillar: davlat maydonining fiziologiyasi; davlat chegaralarining xususiyati; davlat aholisi strukturasi; davlatning tabiiy xom-ashyo zahiralari; jahon bozoriga eltuvchi transport yo‘laklari.

32. Xartlend nazariyasi va uning Markaziy Osiyo mintaqasiga nisbatan tatbiq etilishi

33. “Katta o‘yin” konsepsiyasining ishlab chiqilishi va uning 3 davri.

34 Zamonamizning asosiy geosiyosiy g‘oyalari
35. Atlantizm va mondializm sovuq urushda g‘alaba qozonish vositalari sifatida.

36. Neoatlantizm: "optimistlar" va "pessimistlar", Xalqaro terrorizmning o‘zgaruvchan geosiyosatga tasiri.

37. Asosiy kategoriyalar: hudud, xalq (demografik vaziyat) tabiiy boyliklar, siyosiy tizimlar

38. Atlantika, Yevroosiyo, Osiyo-Tinch okeani hududi, Shimol-Janub tushunchalari geosiyosiy tahlili.

39. Geografik hudud tushunchasining siyosiy jihatdan ko‘pqirraliligi.

40.Tabiiy chegaralar va kommunikatsiyalar, davlat chegaralari va strategik hududlar, dengiz va qit’alardagi markaziy, siyosiy kuchlar.

41. Jahonning geosiyosiy va geostrategik hududlari.

42. Geografik omilning siyosiy tizimlarga bo‘lgan ta’siri.
43. Xalqaro munosabatlarda “Davlat manfaatlari" va “Milliy manfaatlar”ning shakllanish masalalari.

44. Hayotiy kenglik hudud”, “Yer shari markazida joylashgan xalqlar va davlatlar” nazariyasi.

45. “Milliy xavfsizlik” kategoriyasining fundamental va konseptual asoslari. 46. Geosiyosiy holatning milliy manfaatlar shakllanishiga ta’siri.

47. . Vaqt kategoriya sifatida.

48. Vaqt turlari.

49. Jamiyat va siyosiy sohadagi ritmlar va siklik jarayonlar.

50. Vaqt tushunchasi va uning konsepsiyasi. Vaqtning relyatsion va substansial konsepsiyasi

51. Statik va dinamik konsepsiyalaming mohiyati.

52. Vaqtni tushunishda ssientistik va antissientistik yo'nalishlari.

53 Jismoniy va astronomik vaqt.

55. Geologik va biologik vaqt. Hayot va rivojlanish vaqti.

56. Psixologik vaqt va jamiyatdagi vaqt.
57. Siklik jarayonlarning tabiati.

58. Endogen va ekzogen ritmlar.

59. Uzoq muddatli ritmlar va quyosh faolligi.

60. A.L.Chijevskiy asarlari.

61 Iqtisodiy rivojlanish ritmlari (Kondratiev ritmlari).

62. Saylov ritmlari.

63. Byudjetni tayyorlash va ijro etish ritmi.

64. Kundalik va haftalik ritmlar va ularning davlat tomonidan tartibga solinishi.

65. Xronopolitologiyaning paydo bo‘lishi va rivojlanishi.

66. Xronotop tushunchasi va uning siyosashunoslikda qo‘llanilishi
67. Siyosat zamoni, zamon siyosati va siyosatda zamon.

68. Xronopolitika va tranzitologiya o’rtasidagi bog’liqlik

69. . Xronotop tushunchasi va M.V.Ilinning xronosiyosat rivojlanishiga yondashuvlari.

70. Siyosat zamoni, zamon siyosati va siyosatda zamon.

71. A.Uxtomskiy asarlarida xronotop tushunchasi va uning M.Baxtin asarlarida rivojlanishi.

72. Pavel I lorcnskiy bo'limi chegaralarida fazo va vaqtning xossalari haqidagi g’oyalar.

73. “Epiltcmik jamonlnr, ularning rivojlanishi va hokimiyat qarorlariga ta’sir qilish shakllari

74. Transmilliylik tushunchasi va uning zamonavly global dunyoda tutgan o‘rni.
75. Epistcmik jamoalar tushunchasi. Ularning rivojlanish tarixi va zamonaviy global dunyoda tutgan o‘rni.

76. Epistemik jamoalarga misollar.

77. Ijtimoiy morfologiya nuqtai nazaridan transmilliylik (transchegaraviy etnik diasporalar va tarmoq jamoalari).

78. Transmilliylik joy va mahalliylikni (qayta) qurish, transmilliy "sotsial maydonlar sifatida.

79. Ichki va tashqi siyosatning o‘zaro bog‘liqligi va o‘zaro ta’siri muammolari.
80. Tashqi siyosiy qarorlami ishlab chiqish va qabul qilish (ratsional tanlov nazariyasi, qarorlar qabul qilishda tadqiqotlarda psixologik yo‘nalish, institutsional yondashuv, o‘zaro ta’sir yo‘nalishi, tizim tahlili).

81. Diplomatiya tashqi siyosatni amalga oshirish vositasi va xalqaro munosabatlami tartibga solish vositasi sifatida.

82. Diplomatik ish shakllari va usullari.

83. Diplomatiya va muzokaralar jarayoni.
84 Zamonaviy diplomatiyaning xususiyatlari.

85. . Xalqaro munosabatlarning zamonaviy tizimi.

87. Tizimli yondashuv ijtimoiy fanlarda metodologiya sifatida.

88. M.Kaplan konsepsiyasida tizimlar nazariyasi.

89. K.Uolts talqinida xalqaro tizim.

90 Xalqaro tizimlaming xilma-xilligi. Xalqaro tizimlaming ishlashi va o‘zgarishining xususiyatlari.

91. Mahalliy tadqiqotlarda xalqaro munosabatlami tizimli modellashtirish tajribasi.

92 Xalqaro munosabatlarning zamonaviy tizimini tushuntirishdagi asosiy yondashuvlar.

93 . Globallashuv jarayoning xalqaro munosabatlarga ta’siri
94 . “Globallashuv” tushunchasining mohiyati.

95. Yan.S.Krulis Randaning globallashuv konsepsiyasi

96 Globallashuvning integratsiyaviy jarayonlarga ta’siri va mintaqaviy tashkilotlaming joriy etilishi.

97. Mintaqaviy tashkilotlarning iqtisodiy, harbiy, xavfsizlik masalalarga ixtisoslashishi.

98. 0 ‘zbekiston Respublikasining xalqaro va mintaqaviy tashkilotlarda ishtirok etish prinsiplari.

99. Globallashuv jarayonining Markaziy Osiyo mintaqasiga ta’siri.

100. Transchegaraviy tahdidlaming yuzaga kelishi.

101 Markaziy Osiyoga nisbatan yondashuvlar - geografik, siyosiy, xavfsizlik kompleksi, tarixiy-madaniy.

102. Geosiyosiy g‘oyalarni amalga oshirishda xalqaro tashkilotlarning o‘rni
103 Siyosiy idealizm maktabi va BMT.

104 Global hamkorlik loyihasi.

105. Siyosiy realizm g’oyalarining amalga oshishida NATO, YEXHT, YEI kabi tashkilotlaming o‘mi.

106. Islom konferensiyasi tashkiloti faoliyati

107. . Gumanitar tashkilotlarning asosiy yo‘nalishlari.

108 Xalqaro valyuta fondi, Jahon banki, Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki, Osiyo tiklanish va taraqqiyot banki faoliyatining ustuvor yo‘nalishlari.
109 OPEC tashkiloti va geosiyosiy manfaatlar. Harbiy-xavfsizlik tashkilotlari doirasida geosiyosiy intilishlar.
110. MOHTning tashkil topishi va faoliyati. Markaziy Osiyo davlatlarining BMT bilan hamkorligi. 0 ‘zbekiston Respublikasining xalqaro tashkilotlar doirasidagi faoliyati.

111. “Transmilliy”: global xavflardan yangi global imkoniyatlargacha.

112. Zamonaviy transmilliy tadqiqotlar: sekyuritizatsiya sabablarini izlash. Immigrantlar va transmigrant identifikatorlarining shakllanishi.

113. Kopengagen xalqaro munosabatlar maktabiga ko‘ra sekyuritizatsiya aktlari va aktyorlari.

114. Globallashuvni dialektik tushunish.

115. . Siyosiy do‘stlik va "xalq diplomatiyasi".
116. Hozirgi davrda Trans-milliy korporatsiyalarning geosiyosiy jarayonlarga ta’siri

117. Zamonaviy xalqaro munosabatlar tizimining shakllanishi.

118. Geosiyosat va geomafkuraning o‘zaro bog'liqligi.

119. Jahon geosiyosiy sahnidagi yetakchi kuchlar (AQSh, Rossiya, XXR, Yaponiya, YEI).

120 Xalqaro xavfsizlikni ta’minlash borasida 0 ‘zbekiston Respublikasining tashabbuslari.